

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/153/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118208145
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118208145.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej, v právnej veci žalobcu: F. R., nar. X. V. XXXX, bytom S., S. XXXX/XX, zastúpenému advokátom: JUDr. Vladimír Sidor, Hlohovec, Železničná 4/A, proti žalovaným: 1/ Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpenej: AK JUDr. Marek Hic, s. r. o., Martin, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, IČO: 36 865 036, 2/ DUPOS dražobná, spol. s r. o., Trnava, Tamaškovičova 17/2742, IČO: 36 233 935, zastúpenej: PETKOV & Co s. r. o., Bratislava - mestská časť Staré mesto, Šoltésovej 14, IČO: 50 430 742, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaniach žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 5. novembra 2018 č. k. 20Csp/130/2018-30 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **r u š í**.

II. Žalované 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie na návrh žalobcu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovaným 1/ a 2/ vykonať záložné právo formou realizácie dobrovoľnej dražby, vyplývajúce zo zmluvy o splátkovom úvere č. 5074345274 a záložnej zmluvy zo dňa 20.7.2015, uzavretú medzi žalobcom a žalovanou 1/ a to k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, evidované Okresným úradom Hlohovec, katastrálny odbor, okres Hlohovec, obec S., katastrálne územie S. a to pozemok o výške spoluvlastníckeho podielu 7138/65444, nachádzajúci sa na parcele registra „C“, parcelné číslo 773, o výmere 367 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvorcia, stavby: spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 7138/654444, nachádzajúcej sa na parcele registra „C“, parcelné číslo 774/3, o výmere 1 396 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvorcia, stavby: spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 7138/654444 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach stavby súpisné č. XXX, parc. 773, druh stavby: bytový dom, byty a nebytové priestory, č. bytu X, podlažie X., výmera 70,58 m², až do právoplatnosti skončenia vo veci samej. Súčasne žalobcovi uložil povinnosť do 30 dní odo dňa vyhotovenia neodkladného opatrenia podať na súd žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok zmluvy o splátkovom úvere č. 5074345274 zo dňa 20.7.2015. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/ v rozsahu 100%. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 327, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 336 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov), § 53 ods. 9, § 565 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 1 ods. 3 písm. c/ ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), § 7 ods. 2, § 16 ods. 3, § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Vecne zdôvodnil, že medzi žalobcom a žalovanou 1/ bola dňa 20.7.2015 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere a záložná zmluva. Na základe zmluvy o úvere bol žalobcovi poskytnutý žalovanou 1/ úver na

bývanie v sume 51.250 eur so spracovateľským poplatkom 599 eur, splatným okamihom uzatvorenia zmluvy. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľská, avšak nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ. Dražba realizovaná v nadväznosti na uzatvorenú zmluvu o úvere a zosplatnenie úveru reálne ohrozuje žalobcove subjektívne práva. Úlohou súdu je poskytnúť ochranu a zabrániť akejkolvek ujme na majetku, najmä ak sa záložnou zmluvou zabezpečuje plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok. Takýto postup je v záujme ochrany práv žalobcu, pričom tým sa nezmaria ani práva záložného veriteľa (žalovanej 1/) a dražobníka (žalovanej 2/). Spornou v predmetnej veci bola najmä možnosť zosplatnenia úveru žalovanou 1/, okamih zosplatnenia úveru, výška nesplatenej pohľadávky, pričom žalobca nenamietal samotnú dražbu, nespochybňoval právo záložného veriteľa dražbu vykonať, avšak nestotožnil sa s výškou plnenia, ktoré sa má dražbou získať v prospech veriteľa a procesom spustenia mechanizmu dobrovoľnej dražby. Nariadením neodkladného opatrenia možno zabrániť ďalším sporom vzniknutých z vykonanej dražby. Žalobca v danom prípade osvedčil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, preto súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v plnom rozsahu. Súčasne súd uložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalovaná 1/, s návrhom na jeho zmenu zamietnutím návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alternatívne navrhla podanie žalobcu odmietnuť. Odvolanie odôvodnila tým, že písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Absentuje relevantné odôvodnenie založené na aplikácii relevantných právnych noriem. Je arbitrárne a nie je zdôvodnené zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy. Z rozhodnutia nie je zrejmé, na základe ktorých konkrétnych listín súd prvej inštancie dospel ku skutkovým zisteniam nevyhnutným pre nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k osvedčeniu dôvodnosti nároku. Žalovanej 1/ nebol do dnešného dňa doručený návrh s prílohami. Žalobca šikanózne podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v čase krátko pred termínom dražby (viac ako 5 mesiacov po oznámení začatia výkonu záložného práva). Rozhodnutie je materiálne a formálne nevykonateľné, pretože ukladá nesplniteľnú povinnosť. Záložné právo musí byť presne identifikované (číslom, predmetom, označením zálohu). Výrok, ktorý zakazuje výkon oprávnenia subjektu, vyplývajúce z kogentnej právnej normy, je nezákonný. Záložné právo bolo vykonané 12.10.2018 úspešnou dobrovoľnou dražbou, t. j. v čase pred rozhodnutím súdu prvej inštancie dňa 5.11.2018 a preto aj z tohto dôvodu je výrok nevykonateľný. Porušený bol princíp rovnosti zbraní. Za neosvedčenú žalovaná 1/ považovala aktívnu a pasívnu vecnú legitímáciu (ktorú súd skúma aj bez námietky), ako i samotný nárok a taktiež existenciu záložného práva vzhľadom na uvedené. V danej veci nebol riadne zistený skutkový stav. Súd nemôže vychádzať len z tvrdení žalobcu. Musí rešpektovať princíp proporcionality. Neodkladné opatrenie nemôže poskytovať ochranu voči zákonom aprobovanému postupu. Dobrovoľná dražba sa odvíja od predchádzajúceho úkonu vlastníka, ktorý dáva súhlas na budúce speňaženie svojho majetku spôsobom regulovaným právom a právna úprava ukladá povinnosť strieť výkon dobrovoľnej dražby. To, že záložca (príp. iné osoby s jeho súhlasom) užíva založenú vec, nemá na povinnosti záložcu žiaden vplyv. Žalovaná 1/ vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti, keď podľa jej názoru na konanie je príslušný Okresný súd Bratislava III.

3. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalovaná 2/, s návrhom na jeho zmenu zamietnutím návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolanie odôvodnila tým, že dražba sa už konala 12.10.2018 a vydražiteľkou sa stala p. P. K.. Oznámenie o výsledku dobrovoľnej dražby bolo zverejnené v obchodnom vestníku z 18.10.2018. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie nevychádzal z aktuálneho stavu. Rozhodnutie je nevykonateľné, pretože záložné právo zaniklo. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/209/2018 v skutkovo a právne obdobnej veci.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej 1/ vyjadril podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 28.12.2018. Argument o porušení práv považoval za nedôvodný. K skutočnosti, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal po viac ako piatich mesiacoch po oznámení začatia výkonu záložného práva uviedol, že nebol nečinný. Žalobca vyhľadal právnu pomoc po tom, ako správca konkurznej podstaty ostal nečinný (na žalobcu bol vyhlásený konkurz). Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za riadne odôvodnené. Predpoklady pre výkon záložného práva neboli dané, pretože splatnosť pohľadávky žalovanej 1/ nenastala. Okresný súd Trnava považuje za miestne príslušný. Žalobca bol

vzhľadom na pasivitu žalovaných ako i správcu konkurznej podstaty nútený vyhľadať právnu pomoc, preto trovy žalobcovi nepochybne patria.

5. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej 2/ vyjadril podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 2.1.2019. Uviedol, že vzhľadom na stav konania, kedy už bola vykonaná dobrovoľná dražba a súčasne bola žalobcom podaná žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby, vyjadruje sa len k trovám konania. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu kontaktoval listom zo dňa 30.8.2018 žalovanú 1/ a 2/, ako i správcu konkurznej podstaty. Obsahom listu bolo upozornenie, že na žalobcu bol v konaní pod sp. zn. 36Odk/130/2018 uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 20.7.2018 (právoplatné 3.8.2018) vyhlásený konkurz a tiež upozornenie na nesúlad pohľadávky, ktorá bola podkladom pre výkon záložného práva. Žalobca musel vyhľadať právnu pomoc. Ak boli dotknuté subjekty presvedčené, že žalobcom uvádzané vady zmluvy, žalobcom tvrdený neoprávnený postup žalovanej 1/ a iné v návrhu uvádzané nedostatky, nie sú opodstatnené a postup pri výkone záložného práva je súladný s právnou úpravou, bolo dôvodné, aby žalovaná prihlásila pohľadávku do práve prebiehajúceho konkurzného konania. Žalovaná 1/ by dosiahla uspokojenie svojej pohľadávky a dražobníkovi by patrila odmena. Potom by dražba bola vykonaná v rámci konkurzného konania. V prípade spornosti pohľadávky, by táto bola vylúčená na incidenčné konanie. Je však pravdepodobné, že práve spornosť pohľadávky bola dôvodom pre uskutočnenie dobrovoľnej dražby mimo konkurzného konania. Žalované mohli legitímnosťou postupu zabrániť vzniku sporu. Žalobca bol ale nútený vzhľadom na pasivitu nielen správcu konkurznej podstaty, ale i oboch žalovaných, vyhľadať právnu pomoc, za účelom bránenia svojich práv a preto žalobcovi patria vynaložené trovy.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolania obsahujú zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je dôvodné zrušiť.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

9. Podľa § 336 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

10. V danej veci je zrejmé, že súd prvej inštancie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovel (výrok I) a súčasne v zmysle § 336 ods. 1, 2 CSP žalobcovi uložil povinnosť podať žalobu vo veci samej (o určenie neprijateľných podmienok) v lehote 30 dní od vyhotovenia neodkladného opatrenia (výrok I). Uznesenie bolo vyhotovené 5.11.2018 a žalobcovi doručené prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 19.11.2018.

11. Po vydaní uznesenia o neodkladnom opatrení, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, je ďalšie trvanie právnych účinkov neodkladného opatrenia podmienené limitované uplynutím lehoty na podanie žaloby. Žalobca buď najneskôr v posledný deň lehoty žalobu podá, čím dosiahne zachovanie právnych účinkov neodkladného opatrenia, alebo súd neodkladné opatrenie ex offo zruší v dôsledku jej márneho uplynutia.

12. Lehota na podanie žaloby je sudcovskou lehotou v zmysle § 118 CSP a súd ju môže primerane predĺžiť. Odpustenie zmeškania lehoty v režime § 122 CSP je možné iba do vydania uznesenia o zrušení neodkladného opatrenia z dôvodu márneho uplynutia lehoty na podanie žaloby. V súdnej praxi je na podanie žaloby po nariadenom neodkladnom opatrení väčšinou ukladaná lehota 30 dní od právoplatnosti uznesenia, avšak prípustnou je aj kratšia alebo dlhšia primeraná lehota (porov. Števec M., Ficová, S.,

Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1137 s.).

13. Lustráciou v databáze súdov, ako i dopytom na Okresný súd Trnava bolo odvolacím súdom zistené, že žalobca žalobu vo veci samej o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok zmluvy o úvere, ktorá povinnosť mu bola v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia uložená, nepodal a nepodal ani odvolanie proti výroku o uložení žalobnej povinnosti, resp. žiadosť o predĺženie lehoty na podanie žaloby, či o odpustenie zmeškania lehoty. Z obchodného vestníka č. 183/2018 (deň vydania 21.9.2018) bolo zistené, že konkurz na majetok úpadcu Dávida Lopatu (žalobcu), vyhlásený uznesením Okresného súdu Trnava z 20.7.2018 sp. zn. 36OdK/130/2018, bol zrušený, pretože konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

14. Proti výroku o uložení žalobnej povinnosti sa môže žalobca odvolať. Dôvodom odvolania môže byť samotné uloženie takejto povinnosti, ak sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré konzumuje vec samu, ale aj nesprávne uloženie žalobnej povinnosti čo do osoby budúceho žalovaného alebo predmetu budúcej žaloby (porov. Števček M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1137 s.).

15. Po márnom uplynutí lehoty na podanie žaloby sa súd spravuje imperatívom vyjadreným v § 336 ods. 3 CSP a osobitným uznesením neodkladné opatrenie zruší. To platí aj v prípade, ak žalobca podá žalobu oneskorene, pričom súd o zrušení neodkladného opatrenia ešte nerozhodol. K zrušeniu neodkladného opatrenia pristúpi súd obligatórne nielen v prípade márneho uplynutia lehoty na podanie žaloby, ale aj pri včasnom podaní žaloby, ktorej obsah nezodpovedá uloženej povinnosti.

16. Pretože žalobca v súdom určenej lehote nepodal žalobu vo veci samej, odvolaciemu súdu neostávalo iné, ako napadnuté uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 336 ods. 3 CSP zrušiť. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd námietkami v odvolaniach žalovaných 1/, 2/ nezaoberal.

17. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalované 1/, 2/ boli v konaní plne úspešné, preto im odvolací súd priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

19. Písomné vyhotovenie uznesenia vypracovala JUDr. Terézia Mecelová (sudca spravodajca).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.